

Schriftelijke statenvragen van de Statenfractie van de BBB over Netcongestie Almere, ingediend op 21 november 2023, en de antwoorden daarop van het college van Gedeputeerde Staten zoals vastgesteld op 28 november 2023 (3195276).

Inleiding

In een artikel dat verscheen op Omroep Flevoland op donderdag 16 november werd gezegd dat Almeerse nieuwbouwwoningen per direct niet meer op het stroomnet aangesloten konden worden. U begrijpt dat in het kader van de woningnood en de grote woningbouwopgave waar Flevoland voor staat dit onaanvaardbaar is.

Wij lopen in Flevoland voorop op heel Nederland met groene stroom door middel van de vele honderden windmolens en de zonneparken, we hebben ons jaren ingezet om alternatieve en groene stroom te kunnen produceren. Hoe kan het dan dat intussen het net in Almere nooit is aangepast om de nieuwbouwvraag aan te kunnen.

Vragen

1. *Wat heeft dit voor gevolgen voor de woningbouwopgave van Almere?*

Antwoord:

De beoogde woningbouw van Almere, die voorzien was tot 2030, komt onder grote druk te staan. Vanuit de actueel beschikbare informatie is het omslagpunt het jaar 2026.

De woningen die momenteel worden gebouwd, worden nog voorzien van elektriciteit. Ditzelfde geldt voor de geplande bouw in 2025. Daarna is alle beschikbare elektriciteit op het 150KV-station Almere (1 van de 7 stations in de Flevopolder) gebruikt en kunnen er geen nieuwe aansluitingen van elektriciteitslevering worden voorzien.

Liander gaat de komende periode naar de betrokken gemeenten om gedetailleerd met hen te bespreken welke impact de netcongestie heeft vanuit het 150KV-station. Hierbij zal worden besproken welke woningbouwplannen bekend zijn, welke plannen wel/geen vervolg kunnen hebben of uitgesteld moeten worden en welke actuele knelpunten er zijn.

2. *Hoe heeft het kunnen gebeuren dat deze woningen niet aangesloten kunnen worden op het net, waarom is het net niet tijdig aangepast?*

Antwoord:

Gedeputeerde Staten hebben dezelfde vraag gesteld aan de netbeheerders.

Vooralsnog is bekend dat de gemeenten hun meerjarige planning en programmering hebben doorgegeven aan Liander die dit verwerkt heeft in hun uitbreidingen en investeringsplannen. Liander heeft de plannen en programmeringen van alle gemeenten verzameld en doorgegeven aan TenneT. Wat hierna met deze gegevens is gebeurd binnen TenneT is ons onbekend.

Helder is dat Liander ook diverse uitbreidingen en verzwaringen al heeft doorgevoerd en ook momenteel bezig is met dit soort werkzaamheden. Dit maakt inzichtelijk dat Liander met de ontvangen informatie vanuit de gemeenten ook daadwerkelijk aan het werk is gegaan. Hoe dit proces binnen TenneT is verlopen, is ons onbekend.

Zodra de vanuit Gedeputeerde Staten gestelde vraag over dit proces is ontvangen, zullen wij Provinciale Staten informeren.

3. *Is het verstandig om verder te gaan met zonneparken etc. als het net vol is?*

Antwoord:

U dient hier onderscheid te maken in het leveren van elektriciteit en het terugleveren van duurzaam opgewekte elektriciteit vanuit zon of wind, dit zijn twee verschillende 'werelden'. Het realiseren van de vastgestelde windplannen zal doorgang vinden omdat dit los staat van de huidige leveringsproblematiek en deze teruglever-capaciteit al was gereserveerd. Ditzelfde geldt voor de al bestaande zonneparken.

Echter is er al enige jaren sprake van teruglever-congestie op zowel het net van Liander als het net van TenneT. Dit betekent dat nieuwe plannen voor duurzame opwek vanuit wind of zon niet op het elektriciteitsnet aangesloten kunnen worden.

4. *Wat heeft de netbeheerder nodig om zo snel mogelijk uit te breiden en hoe kan de provincie daaraan bijdragen?*

Antwoord:

De huidige situatie heeft te maken met een technische beperking: Tennet geeft aan dat er niet meer elektriciteit geleverd kan worden vanuit het hoogspanningsnet naar het midden- en laagspanningsnet via de hoogspanningstransformator nabij Lelystad. De huidige hoogspannings-transformator dient verwaard te worden voordat meer elektriciteit geleverd kan worden. Deze verzwaring wordt voorzien medio/eind 2029. Tennet heeft aangegeven voor deze specifieke apparaten een bestelling te hebben geplaatst voor een groot deel van Nederland. Levering van deze bestelling is afhankelijk van de beschikbaarheid van materialen, grondstoffen en beschikbaar personeel.

Een extra element hierbij is dat deze hoogspanningstransformator net-technisch is gekoppeld aan drie andere hoogspanningstransformatoren in Gelderland en Utrecht, de zogenaamde FGU-pocket.

Pas als alle vier de hoogspanningstransformatoren zijn verwaard, kan de verhoging van de elektriciteitslevering doorgevoerd worden.

De provincie en de gemeenten hebben op voorhand aangegeven om alle voorbereidingen te willen treffen die nodig zijn om deze verzwaringswerkzaamheden uit te kunnen voeren. Dit geldt ook voor de provincies Gelderland en Utrecht. Hierbij dient u te denken aan vergunningen en/of grondverwerving of andere processtappen.

Voor het hoogspanning-station in Lelystad kunnen alle werkzaamheden binnen het bestaande terrein worden uitgevoerd.

Zodra blijkt dat er iets extra's nodig is, zullen wij hierin proactief handelen.